

[A. M. Hansen.]

yderligere tydeliggjort gennem Forhandlinger i Udvalget, for saa vidt det maatte skønnes, at en saadan Tydeliggørelse er paa krævet.

Ser vi nu paa det foreliggende Grundlovsforslag som en Helhed, kan jeg tilsige mit Partis Medvirkning til dets Gennemførelse i denne Samling. Men jeg giver samtidig Tilsagn om en Forhandling, der muliggør en politisk og folkelig Samling om denne betydningsfulde Sag. Det vilde være en Lykke for Danmark, om vi i en Tid, hvor politisk og folkelig Frihed saa mange Steder er trængt tilbage, kunde samle os om at befæste og udvide Folkestyret i vort Land, saa Magten og dermed Ansvarret helt og fuldt lægges i Folkets egen Haand.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne.

Folketingets næste Møde afholdes i Morgen, Onsdag den 19. Oktober, Kl. 12 med følgende Dagsorden:

1) *Fortsættelse af første Behandling af:*

Forslag til Danmarks Riges Grundlov.

2) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen m. v.

Mødet hævet Kl. 16⁵.

8de Møde.

Onsdag den 19. Oktober Kl. 12.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Danmarks Riges Grundlov.

Forhandlingen genoptoges.

Valdemar Thomsen: Efter at de fire Ordførere nu hver for sig har givet en

historisk Oversigt vedrørende vort Lands tidligere Grundlove, kan jeg sikkert uden Skade straks tage fat paa Realiteterne.

Det første Indtryk, man faar af Forfatningskommissionens Betænkning, er, at Kommissionen er gaaet let — og efter min Mening alt for let — hen over Grundlovens Afsnit I, der vel ellers maa betragtes som det mest fundamentale. Det er muligt, sagde den højtærede Statsminister i sin Forelæggelsestale, at man under Behandlingen i Rigsdagen vil finde det rimeligt at underkaste nogle af de i Forslaget uændrede Bestemmelser en sproglig Behandling. Hvad er nu Meningen med en saadan Udtalelse? Er Kommissionsflertallet enedes om at afvise enhver Realitetsbehandling af de Paragraffer, der ikke er stillet Ændringsforslag til? En saadan kunde ellers paa visse Punkter i høj Grad tiltrænges, og i alt Fald maa vi nu, da Lejlighed gives, se lidt nærmere paa det.

I Grundlovens § 1 bestemmes, at Regeringsformen er indskrænket-monarkisk, og at Kongemagten er arvelig, og allerede i § 2 gives der Udtryk for, at de tre Statsmagter, den lovgivende, den udøvende og den dømmende, skal holdes skarpt adskilt. Noget nærmere om, hvor Grænserne gaar mellem den lovgivende og den udøvende Magt, er ikke angivet; det skulde i og for sig heller ikke være nødvendigt, og det er med fuld Ret, at Grundlovens Fædre er gaaet ud fra, at om ikke andet, saa almindelige Sømmelighedsbegreber vilde trække denne Grænse. Maa jeg indskyde, at det egentlig er med Ulyst, at jeg berører dette Spørgsmaal; men det er nødvendigt at gøre det, ogsaa for at man ikke, naar vi, der her er til Stede, er glemt, skal tro, at der i 1938 ikke var en eneste Rigsdagsmand, der var klar over, hvilke farlige Konsekvenser Ligegyldighed over for Grundlovens bærende Principper kunde faa for Land og Folk. Det er saadan — det kommer man ikke uden om —, at Tiden, og ikke mindst vor egen, har belært os om, at den menneskelige Svaghed er større end af den grundlovgivende Rigsdag forudsat. Man har vanskeligt ved at se, hvad man kan tillade sig, og jeg vil paastaa, at det er til ubodelig Skade for Folkestyret, naar det kan paavises — og det kan det desværre —, at Vælgernes Tillid ofte misbruges til Fremme af personlige Interesser. Nu skal jeg ikke gaa stærkt i Rette med dem, som falder for Fristelsen i saa Henseende, men jeg vil hævde, at Systemet maa være saadan, at Misbrug paa dette — det fundamentale — Omraade forhindres, og der